

1. Shrnutí

- V roce 2021 vzrostl hrubý domácí produkt (HDP) o 3,3 %¹. Nejvíce k tomu přispěla domácí poptávka, zejména kapitálové výdaje a spotřeba domácností. Naopak zahraniční poptávka růst HDP brzdila, což souviselo s narušením globálních dodavatelských řetězců a následným zpomalením domácí exportně orientované průmyslové produkce. Domácí ekonomika navzdory růstu reálně zaostávala za úrovní roku 2019. V samotném 4. čtvrtletí 2021 meziročně vzrostl HDP o 3,6 %. Podílela se na tom opět výhradně domácí poptávka. Ve srovnání se 3. čtvrtletím 2021 se HDP zvýšil o 0,9 %. Spotřeba i kapitálové výdaje se ale vyvíjely negativně a k růstu přispíval jen vývoj zahraniční poptávky. V rámci zemí EU patřilo ve 4. čtvrtletí Česko mezi ty s podprůměrným meziročním růstem HDP. V EU vzrostl HDP meziročně o 4,8 %. Mezičtvrtletně se HDP v EU zvýšil o 0,4 %.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) se v roce 2021 zvýšila o 3,0 %. Z většiny k tomu přispívaly služby, zejména veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče, dále peněžnictví a pojišťovnictví a postupně se zotavující obchod, doprava, ubytování a pohostinství. Výrazně se na růstu HPH podílel i zpracovatelský průmysl. Velká část odvětví služeb i průmyslu ale stále reálně zaostávala za úrovní roku 2019. V samotném 4. čtvrtletí 2021 se HPH meziročně zvýšila o 2,9 %. Zatímco HPH služeb v závěru roku rostla – nejvíce v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství a také v ostatních činnostech –, zpracovatelský průmysl kvůli přetrvávajícím problémům s dodávkami komponent celkový růst HPH brzdil. Mezičtvrtletně HPH ve 4. čtvrtletí vzrostla o 0,7 %.
- Vývoz zboží a služeb v roce 2021 reálně vzrostl o 5,0 %² a dovoz o 11,4 %. Výsledná bilance dosáhla přebytku 185,2 mld. korun, což představovalo zhoršení o 204,1 mld. V samotném 4. čtvrtletí se vývoz meziročně propadl o 5,7 %, zatímco dovoz byl vyšší o 4,0 %. Výsledné saldo dosáhlo přebytku 22,5 mld. korun, což byl meziročně o 122,6 mld. horší výsledek. Ke zhoršení bilance obchodu se zbožím ve 4. čtvrtletí nejvíce přispíval obchod s ropou a zemním plynem, základními kovy a motorovými vozidly. Naopak příznivě působil obchod s elektřinou.
- Cenová hladina se (podle deflátoru HDP) v roce 2021 celkově zvýšila o 4,1 %. V samotném 4. čtvrtletí se cenová hladina zvýšila meziročně o 3,3 % a mezičtvrtletně klesla o 0,6 %. V průběhu celého roku zrychloval meziroční růst spotřebitelských cen. Ty se loni celkově zvýšily o 3,8 %, nejvíce od roku 2008. Vliv na prudký růst měly zejména ceny dopravy a bydlení a energií. Ve 4. čtvrtletí se spotřebitelské ceny zvýšily meziročně o 6,1 % a kromě cen dopravy a bydlení a energií k tomu přispěl i silící růst cen potravin. Také domácí a evropští průmysloví výrobci loni silně pociťovali navýšení cen ropy a rovněž elektřiny. Ceny průmyslových výrobců v ČR se loni zvýšily o 7,1 %, nejvíce od roku 1995. Ve 4. čtvrtletí se meziročně navýšily o 12,8 %.
- Ve 4. čtvrtletí došlo k několika navýšením měnověpolitických sazeb, což se výrazně projevilo na výši úrokových sazeb úvěrů pro domácnosti i podniky. Navyšovaly se také úrokové sazby termínovaných vkladů. Vyšší byly rovněž úroky na vládních dluhopisech.
- Trh práce v ČR se loni postupně vracel do stavu před pandemií. Po většinu roku se zvyšovala celková zaměstnanost, která ve 4. čtvrtletí dosáhla 5,37 mil. osob³. Rostl zejména počet zaměstnanců, naopak pokles počtu podnikatelů se spíše prohluboval. Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla maxima 3,4 % v březnu 2021, ale následně klesala až na prosincová 2,2 %. Tento vývoj také utlumil obavy domácností z růstu nezaměstnanosti. Průměrná hrubá měsíční mzda se v roce 2021 celkově zvýšila o 6,1 % na 37 839 korun. Reálně vzrostla o 2,2 %. Ve 4. čtvrtletí dosáhla průměrná mzda 40 135 korun a meziročně byla vyšší o 4,0 %. Vzhledem k silnému cenovému růstu ale průměrná mzda v tomto období reálně meziročně klesla o 2,0 %.
- Hospodaření státního rozpočtu v roce 2021 skončilo v deficitu 419,7 mld. korun, což je o 52,2 mld. horší výsledek ve srovnání s rokem 2020. K prohloubení deficitu přispěl zejména růst běžných výdajů, především plateb za státní pojištění, a také neinvestiční transfery podnikatelským subjektům. Hlavně ve druhé polovině roku zčásti uvolněný tlak na výdajové straně a postupné zotavení ekonomiky napomohly k vyššímu daňovému inkasu. V rozpočtových příjmech se ale negativně projevilo snížení daňového zatížení práce, kapitálu i majetku a také změna rozpočtového určení daní ve prospěch územních rozpočtů.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

